

Departamento de Canto

Programación de Idiomas Aplicados ao Canto

Curso 2022-2023

CMUS PROFESIONAL DO CARBALLIÑO

Praza Maior, 1, 32500 - O Carballiño (Ourense)

Tlfn.: 988 53 00 07 / Fax: 988 53 00 08

cmus.profesional.carballino@edu.xunta.gal

Índice

1. Introducción	4
2. Metodoloxía	6
2.1. Principios metodolóxicos xerais	6
2.2. Principios metodolóxicos concretos	6
3. Atención á diversidade	7
4. Temas transversais	8
4.1. Educación en valores.....	8
4.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TICs) .9	
5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	9
6. Secuenciación por cursos	10
6.1. Lingua Italiana aplicada ao Canto. 1º e 2º Curso.....	10
6.1.1. Obxectivos xerais:.....	10
6.1.2. Contidos:.....	12
6.1.3. Criterios de Avaliación L. Italiana:.....	12
6.1.4. Metodoloxía:.....	13
6.1.5. Material e Lugar:	13
6.1.6. Bibliografía Recomendada Italiano:	14
6.2. Lingua Francesa 3º e Lingua Inglesa 4º aplicada ao Canto.....	14
6.2.1. Obxectivos 3ºGP Francés	14
6.2.2. Contidos 3ºGP Francés.....	15
6.2.3. Obxectivos 4ºGP Inglés	16
6.2.4. Contidos 4ºGP Inglés.....	16
6.2.5. Metodoloxía.....	17
6.2.6. Material e Lugar	17
6.2.7. Criterios de Avaliación:	18
6.2.8. Bibliografía Recomendada:.....	19
6.2.9. Pérdida da Avaliación Continua (Idiomas 3º ciclo)	19
6.3. Lingua Alemá aplicada ao Canto. 5º e 6º Curso	20
6.3.1. Obxectivos	20
6.3.2. Contidos:.....	21
6.3.3. Metodoloxía:.....	21
6.3.4. Material e Lugar:	22

6.3.5.	Criterios de Avaliación	22
7.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	23
8.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	24
9.	Anexos.....	24
9.1.	Procedementos de acceso ó currículo para alumnos con necesidades especiais.....	24
9.2.	Procedemento Alternativo de Avaliación. Perdida da avaliación continua. (IDIOMAS)	25
9.3.	Recursos didácticos	27

1. Introducción

A presente Programación Didáctica de Idiomas aplicados ao Canto está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos seis de que consta o grao profesional, e foi realizada polo profesorado do departamento de Canto de acordo co currículo oficial vixente para a materia e co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantindo que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- ORDE do 29 de setembro de 2015 pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.

- CIRCULAR 15/2011 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- ORDE do 4 de agosto de 2011 pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.
- DECRETO 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- ORDE do 28 de xullo de 2008, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- CIRCULAR 21/2008 da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- ORDE do 8 de febreiro de 2008, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- DECRETO 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.
- DECRETO 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.

- CIRCULAR 9/2007 da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

2. Metodoloxía

2.1. Principios metodolóxicos xerais

A metodoloxía que se vai a aplicar na aula desenrolarase de acordo aos seguintes principios xerais:

Aprendizaxe funcional (partindo do nivel real de coñecementos do alumnado).

Ensinanza dinamizadora (provocar o estímulo e o interese no alumnado polo seu propio progreso, favorecer a súa autonomía e capacidade de superación,...).

Adaptación á diversidade do alumnado (metodoloxías diversas e actividades diferenciadas, adaptándonos ás características particulares de cada discente).

Interdisciplinariedade (aplicando o principio de “Globalización”, relacionar os contados propios con outras materias do Curriculum, traballo en coordinación con todo o equipo docente, etc.).

Avaliación continuada e constante (da Programación Didáctica, de cada discente de xeito personalizado, do proceso de ensinanza-aprendizaxe, da práctica docente,...).

2.2. Principios metodolóxicos concretos

É primordial conseguir a fluidez na pronunciación dos diferentes idiomas. Para iso, en primeiro lugar, resulta imprescindible coñecer-la fonética dos mesmos. Polo tanto a lectura e análise fonético de textos tanto musicais como de outra índole será o método vertebral da materia. Por suposto que estas actividades son fundamentais, pero non deben excluír a posibilidade de poder aplicar dende o primeiro momento da aprendizaxe o aprendido á clase de Canto. A estratexia metodolóxica a seguir neste caso, consistirá en aplicar durante os primeiros meses un repertorio adecuado ao nivel do principiante e ás posibilidades que estean ao seu alcance a curto prazo.

3. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os alumnos que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os alumnos aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, desde a clase de percusión teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que plantexen diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos nenos, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Plantexar actividades de diferente dificultade e integrar aos alumnos na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognitivas por encima da media, é un sistema educativo próximo ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

4. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes materias que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

4.1. Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A educación ambiental tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á educación para a saúde, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto ton muscular. Ademais, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á educación para a igualdade de sexos, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertencen.
- A educación para a paz e a tolerancia traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A educación para o lecer traballarase a partir do concepto produtivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademais de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á educación do consumidor trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á

hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.

- Para rematar, a educación moral e cívica abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita respecto aos demais... Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao profesor, etc.

4.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TICs)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complementa cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

Para a escoita comparada de diversas versións e análise crítica dos diferentes aspectos, sería necesario material audiovisual en informático de calidade suficiente para poder apreciar os matices específicos. Así como unha conexión fluída a internet no aula. Realizaranse tamén gravacións en audio e vídeo, das súas clases para comprobar a súa evolución ademais de favorecer así a integración das sensacións internas co son real escoitado desde fóra. Para o que sería necesario dispoñer dun estudo de gravación no aula de reprodución inmediata. Actividades culturais e promoción cultural.

5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.

Serán actividade organizadas ou coordinadas polo centro, coa posible colaboración con outras entidades alleas, e estarán relacionadas con aspectos propios das ensinanzas de música: Cursos especializados, asistencia a concertos ou ensaios de agrupacións de música, visita a museos ou similar, concertos fora do centro, etc.

Os alumnos e alumnas e os seus responsables legais estarán informados con anterioridade de tódolos datos pertinentes. Nestas actividades, organizadas para

incentivar aos alumnos e alumnas á mellora da súa educación, así como o seu interese pola música se resaltarán, ademais, valores de respecto e convivencia, entre outros.

6. Secuenciación por cursos

6.1. Lingua Italiana aplicada ao Canto. 1º e 2º Curso.

O Italiano é un idioma esencial para calquera alumno de canto posto que o repertorio composto nesta lingua constitúe a base fundamental da súa aprendizaxe, ademais de ser fundamental no posterior desenvolvemento da súa carreira artística. Así mesmo, hai que destacar que os estudantes de canto deben iniciar a aprendizaxe da técnica vocal aplicada, con repertorio nesta lingua. Idiomas como o alemán, inglés ou francés introducíranse máis adiante cando exista un maior bagaxe técnico, debido precisamente ás dificultades específicas que supoñen estes idiomas para o canto.

É por iso, que nesta materia faise especial fincapé ademais de en a fonética, fundamental para o bo desenvolvemento da interpretación das obras compostas en calquera das linguas, tamén na adquisición dos elementos necesarios para a comprensión dos textos cantados, nun breve prazo de tempo, posto que simultaneamente ao estudo do idioma xa deben empezar a cantar practicamente a totalidade da súa repertorio en italiano.

Ademais, será necesario abordar como complemento aos obxectivos puramente prácticos da materia, a adquisición de todos os coñecementos adicionais que poidan adquirirse, en relación ao idioma e a cultura da lingua italiana talles como a literatura, arte, etc., elementos necesarios para o enriquecemento da interpretación.

Será unha aprendizaxe indisolublemente ligado aos estudos vocais, profundando sempre en ambas direccións: o coñecemento do idioma debe acompañar o progresivo dominio da técnica vocal, polo que haberá que ter en conta as prioridades que se presentan no repertorio.

6.1.1. Obxectivos xerais:

O curso verase articulado seguindo tres habilidades fundamentais:

a) **COMPRESIÓN ESCRITA:** Lectura e interpretación das partituras

consignadas a cada alumno.

- b) **COMPRESIÓN ORAL:** escoita das partituras por intérpretes reputados, escoita por parte de italiano-parlantes de situacións comunicativas usuais
- c) **PRODUCCIÓN ORAL:** Os alumnos deberán estar en situación de ler e de cantar os textos sinalados polo profesor de canto, incidindo na interpretación e pronunciación do discurso

Obxectivos: 1º curso Italiano:

- a) Coñecer a fonética da lingua co fin de lograr o correcto manexo dos signos fonéticos, podendo transcribir e pronunciar correctamente calquera texto escrito en italiano, facendo especial fincapé no correcto uso das consonantes dobres e na diferenciación de fonemas como “v”- “b” e “s”-“z”, etc.
- b) Coñecer a gramática básica necesaria para a comprensión de mensaxes orais e escritos sinxelos.
- c) Coñecer un vocabulario básico xeneral e vocabulario e paráfrases máis frecuentes nos textos do repertorio lírico.
- d) Poder traducir textos do repertorio en italiano que cada alumno abarca nas súas clases de canto, con axuda dun dicionario bilingüe.
- e) Valorar a importancia da lingua dentro dun texto cantado.
- f) Cantar o repertorio en italiano, integrando a fonética xusta do idioma, articulación, fraseo, etc., coa técnica vocal, sen que unha vaia en detrimento da outra.
- g) Ler, dándolles sentido e expresión, textos escritos dun nivel adecuado á capacidade do alumno.

Obxectivos 2º curso Italiano:

- a) Lograr soltura e autonomía no correcto manexo dos signos fonéticos podendo transcribir e pronunciar correctamente calquera texto escrito en italiano.
- b) Repasar e ampliar a gramática básica necesaria para a comprensión de mensaxes orais e escritos.
- c) Ampliar o vocabulario básico xeneral aprendido durante o curso anterior e

engadir o vocabulario necesario para comunicarse dentro do mundo da música e o teatro e, máis concretamente, do canto.

- d) Adquirir maior autonomía na tradución correcta de textos do repertorio en italiano que cada alumno abarca nas súas clases de canto así como textos literarios e de ensaio.
- e) Ler e declamar correctamente calquera texto dándolle sentido.
- f) Cantar repertorio en italiano integrando a fonética xusta do idioma, articulación, fraseo, etc., coa técnica vocal, sen que unha vaia en detrimento da outra

6.1.2. Contidos:

- Ao longo do curso traballaranse aspectos gramaticais, de fonética e ortografía, así como de morfoloxía e sintaxes. Adestraranse as destrezas fonéticas (articulación, emisión correcta, recoñecemento, aplicación á fonética cantada, coñecemento das regras do sistema fonético-fonolóxico).
- Utilización do repertorio individualizado para a adquisición e realización automatizada do sistema fonético-fonolóxico.
- Comprensión global dos textos poéticos-literarios e coñecemento do seu contexto histórico, cultural e artístico. Análise fonético.
- Comprensión global de mensaxes orais. Reprodución e produción de mensaxes orais.

6.1.3. Criterios de Avaliación L. Italiana:

1. EMITIR CORRECTAMENTE BREVES CONTIDOS ORAIS EN LINGUA ITALIANA. Avalíase a capacidade de comprensión do alumno da lingua italiana.
2. LER DE XEITO AUTÓNOMO UN TEXTO LITERARIO MUSICAL EN ITALIANO. Avalíase a capacidade de relacionar os coñecementos do idioma co contido e tratamento musical.
3. COMENTAR FONÉTICAMENTE TEXTOS DE PARTITURAS ESTUDADAS. Avalíase a capacidade do alumno para aplicar de forma autónoma os

coñecementos fonéticos da interpretación musical.

4. CANTAR DE MEMORIA PRONUNCIANDO CORRECTAMENTE O TEXTO DAS PARTITURAS DO REPERTORIO DO ALUMNO. Avaliáase o dominio do alumno en relación coas destrezas fonéticas adquiridas.
5. MEMORIZAR TEXTOS BREVES PERTENCENTES A OBRAS MUSICAIS. Avaliáase a capacidade de integrar o texto coa obra musical

6.1.4. Metodoloxía:

Dotarase ao alumno dos coñecementos básicos sobre fonética e estruturas gramaticais básicas para a tradución de textos, a través de material didáctico que poida empregar de xeito autónomo e co cal poida realizar traducións e transcripcións fonéticas de partituras do repertorio, así como traducións de artigos sobre o canto

- Realizaranse ao longo do curso traballos de:
- Transcrición fonética de textos.
- Lectura detida dos mesmos.
- Tradución de textos cantados. Tradución do repertorio do alumno
- Declamación dos textos cantados.
- Interpretación cantada do mesmo atendendo á pronunciación correcta.
- Audición comentada por diferentes intérpretes, de distintas nacionalidades, da obra traballada.
- Estudo da lingua mediante soporte audiovisual

6.1.5. Material e Lugar:

- Aula que dispoña de radio-casete-CD. TV e vídeo.
- Unidades didácticas, método Assimil de Italiano.
- CD e Casetes do método de Italiano.
- CD, e vídeos de óperas e cantantes.

- Partituras, piano, encerado.
- Textos en italiano.
- Dicionario español-italiano .
- Libros e artigos diferentes para traducir.

NOTAS:

* Ao longo do curso realizarase unha avaliación continua nos que se avaliarán os progresos do alumno mediante actividades como: transcripción fonética, tradución e lectura dun texto, así como interpretación de obras do repertorio. * No caso de que o alumno perda o seu dereito á avaliación continua, segundo recóllese na normativa interna do Conservatorio, realizará unha proba alternativa, exposta anteriormente na programación xeral. Ademais deberá cantar 5 obras escritas en italiano, 3 de memoria. O alumno será examinado dos obxectivos e contidos establecidos na programación da materia. Así mesmo, deberá facer entrega dunha tradución, a determinar co profesor da materia previamente, antes do 15 de maio.

6.1.6. Bibliografía Recomendada Italiano:

- Costamagna, Lidia: Pronunciare l'italiano. Manuale dei pronuncia per stranieri. Edizioni Guerra
- Slovacchia e Kaunzer: Suoni, accento, e intonazione- Corso dei ascolto e pronuncia dell'italiano per stranieri. Bonacci editore
- Collana Libretti d'opera perStranieri : Bonacci Editore
- Dicionario italiano- español Laura Tam

6.2. Lingua Francesa 3º e Lingua Inglesa 4º aplicada ao Canto

6.2.1. Obxectivos 3ºGP Francés

- a) Adquirir unha pronunciación correcta da lingua francesa standard.
- b) Coñecer o valor da transcripción fonética e utilizala nos textos cantados polo alumno.

- c) Identificar os fonemas do francés estándar (modo e lugar de articulación, relación entre fonemas e grafemas).
- d) Valorar a importancia dalgúns fenómenos que se producen na pronunciación do francés como a liaison.
- e) Utilizar dicionarios de fonética como apoio a unha lectura correcta dos textos que se van a cantar.
- f) Interpretar as distintas posibilidades de entoación dunha oración en francés.
- g) Diferenciar a acentuación do español e do francés.
- h) Pronunciar correctamente os textos das partituras en francés do repertorio do alumno.
- i) Proporcionar ao alumno os medios necesarios que lle permitan comprender e empregar correctamente a lingua francesa standard tanto escrita como falada.
- j) Ler con sentido e expresión textos do repertorio lírico adecuado a cada alumno. Declamalos, coa técnica de fraseo e acentuación adecuada.
- k) Cantar, pronunciando correctamente, respectando a técnica da impostación da voz sen que un aspecto vaia en detrimento do outro.
- l) Traducir todos os textos do repertorio lírico de cada alumno

6.2.2. Contidos 3ºGP Francés

- Comprensión global de mensaxes orais en francés standard
- Reprodución e produción correcta de mensaxes orais en lingua francesa.
- Coñecemento e estudo das estruturas gramaticais que permitan ao alumno comprender e utilizar o francés tanto en mensaxes orais como escritos.
- Utilización na transcripción fonética do Alfabeto Fonético Internacional, cun estudo previo do mesmo.
- Trazos fonéticos do francés standard: punto, modo e lugar de articulación. Relación entre fonemas e grafemas.
- Trazos prosódicos do francés standard: o acento de intensidade. A entoación nos distintos tipos de frases (interrogativas, exclamativas, afirmativas, etc.)

6.2.3. Obxectivos 4ºGP Inglés

- a) Adquirir unha pronunciación correcta da lingua inglesa standard.
- b) Coñecer o valor da transcripción fonética e utilízala nos textos cantados polo alumno.
- c) Identificar os fonemas do inglés estándar (modo e lugar de articulación, relación entre fonemas e grafemas).
- d) Utilizar dicionarios de fonética como apoio a unha lectura correcta dos textos que se van a cantar.
- e) Interpretar as distintas posibilidades de entoación dunha oración en inglés.
- f) Diferenciar a acentuación do español e do inglés.
- g) Pronunciar correctamente os textos das partituras en inglés do repertorio do alumno.
- h) Proporcionar ao alumno os medios necesarios que lle permitan comprender e empregar correctamente a lingua inglesa standard tanto escrita como falada.
- i) Ler con sentido e expresión textos do repertorio lírico adecuado a cada alumno. Declámalos, coa técnica de fraseo e acentuación adecuada.
- j) Cantar, pronunciando correctamente, respectando a técnica da impostación da voz sen que un aspecto vaia en detrimento do outro.
- k) Traducir todos os textos do repertorio lírico de cada alumno

6.2.4. Contidos 4ºGP Inglés

- Análise fonético-fonolóxico mediante a comprensión da súa simboloxía.
- Contidos fonéticos necesarios para unha pronunciación comprensible e adecuada, así como para unha comprensión razoable da lingua falada: pronunciación dos fonemas ingleses e pautas básicas do acento ritmo e entoación.
- Coñecemento dos signos convencionais da fonética da lingua inglesa. Vocais e consonantes. Contraste de fonemas.

- Emprego do repertorio musical de canto para a práctica da lingua inglesa e da súa fonética-fonoloxía.
- Estructuras básicas da lingua inglesa para a correcta interpretación de textos

6.2.5. Metodoloxía

- Realizaranse ao longo do curso traballos de:
- Transcrición fonética de textos..
- Lectura detida dos mesmos.
- Tradución de textos cantados. Tradución do repertorio do alumno
- Declamación dos textos cantados.
- Interpretación cantada do mesmo atendendo á pronunciación correcta.
- Audición comentada por diferentes intérpretes, de distintas nacionalidades, da obra traballada.
- Estudo da lingua mediante soporte audiovisual.
- Elaboración dun vocabulario específico de música e máis concretamente de canto
- Exercicios de vocalizacións cantadas cos diferentes fonemas vocálicos

Estratexias de Aprendizaxe:

- Técnicas de estudo fundamentais na aprendizaxe dunha lingua estranxeira: manexo do dicionario e outros libros de consulta, técnicas de lectura, técnicas de comprensión auditiva, etc.

6.2.6. Material e Lugar

- Aula con TV e vídeo e radiocassette-cd
- CD, e vídeos de óperas e cantantes.
- Partituras, piano, encerado.
- Dicionario español-francés de Larousse.

- Lle nouveau Bescherelle L'art de Conjuger. Dictionnaire de Verbes
- Unidades didácticas, método Larousse de Inglés.
- Vídeos, CD e Casetes do método de inglés.
- Dicionario español-inglés Oxford

6.2.7. Criterios de Avaliación:

1. EMITIR CORRECTAMENTE BREVES CONTIDOS ORAIS EN ALEMÁN, FRANCÉS Ou INGLÉS. Avaliase a capacidade de comprensión do alumno destas linguas.
2. LER DE XEITO AUTÓNOMO UN TEXTO LITERARIO MUSICAL EN ALEMÁN, INGLÉS OU EN FRANCÉS. Avaliase a capacidade de relacionar os coñecementos do idioma co contido e tratamento musical.
3. COMENTAR FONÉTICAMENTE TEXTOS DE PARTITURAS. Avaliase a capacidade do alumno para aplicar de forma autónoma os coñecementos fonéticos da interpretación musical.
4. CANTAR DE MEMORIA PRONUNCIANDO CORRECTAMENTE O TEXTO DAS PARTITURAS DO REPERTORIO DO ALUMNO. Avaliase o dominio do alumno en relación coas destrezas fonéticas adquiridas.
5. MEMORIZAR TEXTOS BREVES PERTENCENTES A OBRAS MUSICAIS. Avaliase a capacidade de integrar o texto coa obra musical

NOTA:

Ao ser materias eminentemente prácticas a avaliación será continua, observando a progresión dos alumnos nas clases no traballo de casa, e facendo especial fincapé nos aspectos que entrañen maior dificultade para cada un. Valoraranse e avaliarán aspectos como:

- Análise fonético e lectura de textos musicais, avalíase así o progreso do alumno na comprensión da fonética e a adecuación dos coñecementos fonéticos á produción oral lida dos mesmos.
- Memorización de textos, recitación e interpretación cantada: analizamos así a

comprensión dos textos e a súa aplicación ao canto.

- Tradución con dicionarios bilingües de textos: avalíase así o progreso do alumno nas súas capacidades para traducir e así poder entender os textos que cantará posteriormente.
- Ademais valorarase, cara á obtención dunha mellor nota, a realización dalgún traballo teórico de curso que verse sobre temas como: A mélodie, A ópera francesa ou a tradución dalgún texto relacionado coa música francesa escrito, evidentemente, nesta lingua; A maske inglesa, A música vocal inglesa (ópera, música sacra, etc.), A música vocal americana

6.2.8. Bibliografía Recomendada:

Francés:

- Dicionario español-francés Larousse
- Fhonétique Progressive du Français. Edit. Clé International
- Grammaire progressive du Français. (diferentes niveis).Clé international

Inglés:

- Dicionario de fonética inglesa Danniell Jones
- Dicionario inglés - español Oxford
- Merino, J.: Curso de Transcrición fonética en inglés. Edit. anglo-Didáctica, 2ª ed. 1988
- English Phonetics and Phonology. A practical course by Peter Roach. C.Ou.P. (2002). Con cassettes ou CDs.

6.2.9. Pérdida da Avaliación Continua (Idiomas 3º ciclo)

“Aqueles alumnos que pola súa porcentaxe de faltas de asistencia perdan, segundo establece a normativa de réxime interno do Conservatorio, o dereito á avaliación continua poderán realizar unha proba alternativa na que avaliaranse os obxectivos e contidos determinados na programación mediante as tarefas seguintes”:

- Transcrición fonética, tradución e lectura dun texto.
- Preguntas sobre aspectos gramaticais do mesmo.
- Ditado e interpretación de seis pezas do repertorio lírico escritas orixinalmente en cada un dos idiomas, catro das cales deberán ser executadas de memoria

6.3. Lingua Alemá aplicada ao Canto. 5º e 6º Curso

6.3.1. Obxectivos

- a) Adquirir unha pronunciación correcta da lingua alemá standard.
- b) Coñecer o valor da transcrición fonética e utilizala nos textos cantados polo alumno.
- c) Identificar os fonemas do alemán (modo e lugar de articulación, relación entre fonemas e grafemas).
- d) Utilizar dicionarios de fonética como apoio a unha lectura correcta dos textos que se van a cantar.
- e) Interpretar as distintas posibilidades de entoación dunha oración en alemán.
- f) Diferenciar a acentuación do español e do alemán.
- g) Pronunciar correctamente os textos das partituras en alemán do repertorio do alumno.
- h) Proporcionar ao alumno os medios necesarios que lle permitan comprender e empregar correctamente o idioma alemán, tanto escrito como falado.
- i) Ler con sentido e expresión textos do repertorio lírico adecuado a cada alumno. Declamalos, coa técnica de fraseo e acentuación adecuada.
- j) Cantar, pronunciando correctamente, respectando a técnica da impostación da voz sen que un aspecto vaia en detrimento do outro.
- k) Traducir todos os textos do repertorio lírico de cada alumno.

6.3.2. Contidos:

- Coñecemento e estudo das estruturas gramaticais que permitan ao alumno comprender e utilizar o alemán, tanto en mensaxes orais como escritos.
- Utilización na transcripción fonética do Alfabeto Fonético Internacional, cun estudo previo do mesmo.
- Trazos fonéticos do alemán: punto, modo e lugar de articulación. Relación entre fonemas e grafemas.
- Trazos prosódicos do alemán: o acento (Wortakzent, Satzakzent). Sprachrhythmus. A entoación nos distintos tipos de frases (interrogativas, exclamativas, afirmativas, etc.)

6.3.3. Metodoloxía:

- Realizaranse ao longo do curso traballos de:
- Transcripción fonética de textos.
- Lectura detida dos mesmos.
- Tradución de textos cantados. Tradución do repertorio do alumno
- Declamación dos textos cantados.
- Interpretación cantada do mesmo atendendo á pronunciación correcta.
- Audición comentada por diferentes intérpretes, de distintas nacionalidades, da obra traballada.
- Estudo da lingua mediante soporte audiovisual.
- Elaboración dun vocabulario específico de música e máis concretamente de canto.
- Exercicios de vocalizacións cantadas cos diferentes fonemas vocálicos

Estratexias de Aprendizaxe:

- Técnicas de estudo fundamentais na aprendizaxe dunha lingua estranxeira: manexo do dicionario e outros libros de consulta, técnicas de lectura, técnicas de comprensión auditiva, etc.

6.3.4. Material e Lugar:

- Aula con TV e vídeo e radiocassette-cd
- Unidades didácticas, método Assimil de Alemán.
- CD, e vídeos de óperas e cantantes.
- Partituras, piano, encerado.
- Dicionario alemán-español

6.3.5. Criterios de Avaliación

Criterios de Avaliación 5º Curso de Alemán:

Ao ser unha materia eminentemente práctica a avaliación será continua, observando a progresión dos alumnos nas clases no traballo de casa, e facendo especial fincapé nos aspectos que entrañen maior dificultade para cada un. Valoraranse e avaliarán aspectos como:

1. Análise fonético e lectura de textos musicais, avaliarase así o progreso do alumno na comprensión da fonética e a adecuación dos coñecementos fonéticos á produción oral lida dos mesmos.
2. Memorización de textos, recitación e interpretación cantada: analizamos así a comprensión dos textos e a súa aplicación ao canto.
3. Tradución con dicionarios bilingües de textos: avaliarase así o progreso do alumno nas súas capacidades para traducir e así poder entender os textos que cantará posteriormente.
4. Ademais valorarase, cara á obtención dunha mellor nota, a realización dalgún traballo teórico de curso que verse sobre temas como: O lied, O singspiel, a ópera alemá, etc.

NOTA :

“Aqueles alumnos que pola súa porcentaxe de faltas de asistencia perdan, segundo establece a normativa de réxime interno do Conservatorio, o dereito á avaliación continua poderán realizar unha proba alternativa na que avaliarase os obxectivos e contidos determinados na programación mediante as tarefas seguintes: transcripción fonética, tradución e lectura dun texto, preguntas sobre aspectos

gramaticais do mesmo. Ditado e interpretación de seis pezas do repertorio lírico escritas orixinalmente en cada un dos idiomas, catro das cales deberán ser executadas de memoria”.

Criterios de Avaliación 6º Curso de Alemán:

1. EMITIR CORRECTAMENTE BREVES CONTIDOS ORAIS EN ALEMÁN. Avaliarase a capacidade de comprensión do alumno desta lingua.
2. LER DE XEITO AUTÓNOMO UN TEXTO LITERARIO MUSICAL EN ALEMÁN. Avaliarase a capacidade de relacionar os coñecementos do idioma co contido e tratamento musical.
3. COMENTAR FONÉTICAMENTE TEXTOS DE PARTITURAS. Avaliarase a capacidade do alumno para aplicar de forma autónoma os coñecementos fonéticos da interpretación musical.
4. CANTAR DE MEMORIA PRONUNCIANDO CORRECTAMENTE O TEXTO DAS PARTITURAS DO REPERTORIO DO ALUMNO. Avaliarase o dominio do alumno en relación coas destrezas fonéticas adquiridas.
5. MEMORIZAR TEXTOS BREVES PERTENCENTES A OBRAS MUSICAIS. Avaliarase a capacidade de integrar o texto coa obra musical

7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Durante o curso o profesor ou profesores de departamento revisarán de forma permanente o grao de cumprimento da programación así como os resultados académicos dos alumnos, sempre tendo en conta tanto os obxectivos e contidos propostos, como as características individuais de cada un dos alumnos: avaliación inicial, atención nas clases, tempo adicado ao instrumento, condicións, talento, capacidades, etc.

Os profesores informarán aos alumnos e os seus pais do grao de cumprimento dos mínimos esixidos, dos criterios cos que van ser avaliados e da súa evolución. Así mesmo, tentarase manter un contacto continuo co resto dos departamentos para ter unha visión global do desenvolvemento de cada alumno.

8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

O profesor ou de ser o caso as reunións do departamento son o foro onde se realizará de forma permanente a avaliación interna das estratexias metodolóxicas do departamento. Deste xeito valorarase o grao de cumprimento da programación, os resultados artísticos, os resultados académicos etc. Todo iso, tendo en conta a idiosincrasia propia do instrumento, así como a individualidade de cada un dos alumnos: o seu grao de compromiso co estudo, facultades, talento, esforzo, interese no estudo do instrumento, etc.

Comentarase regularmente as audicións realizadas polos alumnos, os resultados globais de cada avaliación e calquera cuestión que os membros do departamento consideren oportuna. Por último revisaranse as porcentaxes finais de aprobados e suspensos e unificando criterios para obter o óptimo desenvolvemento musical, artístico e instrumental dos alumnos. Por outra banda, dentro desta avaliación interna, terase en conta e de forma moi destacada, os medios físicos e humanos cos que conta o departamento como é o material impreso: partituras, libros de consulta, revistas especializadas, orzamento para actividades, cursos, clases maxistras, cursos de formación específicos para o profesorado e flexibilidade para a súa reciclaxe, flexibilidade para a realización de proxectos artísticos por parte dos profesores etc... En definitiva, os medios básicos para alcanzar un ensino profesional de calidade, e que permita aos profesores e alumnos levar a cabo, de forma real os obxectivos que a programación expón soamente de forma teórica.

9. Anexos

9.1. Procedementos de acceso ó currículo para alumnos con necesidades especiais

As clases normalmente contan con poucos alumnos, e en moitos casos individuais, polo que fai evidente que se poida atender de forma personalizada a cada a cada alumno tendo en conta as súas circunstancias. Distinguiremos diferentes necesidades específicas atendendo a lo menos dun xeito moi xeral a dúas categorías:

1. Alumnos con necesidades educativas especiais: Inclúirase aquí os alumnos con discapacidades (visuais auditivas ou calquera outra limitación física) ou problemas de conducta graves (antisociais, complexos e calquera tipo de tensións).
2. Alumnos con alta capacidade intelectual: Aqueles alumnos que precisen ampliación de coñecementos respecto dos contemplados para o seu nivel.

En todos estes casos aplicaranse os seguintes principios xerais atendendo a cada necesidade:

1. Realizaranse as adaptacións precisas do material didáctico, que ofrezan unha ampla gama de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Proponer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e deste xeito preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con exixencias distintas.
3. Variacións da metodoloxía, para adaptala ás necesidades de cada alumno.
4. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente.
5. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
6. A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación

9.2. Procedemento Alternativo de Avaliación. Perdida da avaliación continua. (IDIOMAS)

“Aqueles alumnos que polas causas que fosen, perdesen o dereito á avaliación continua nas materias de canto, música de cámara ou idiomas aplicados ao canto. Terán dereito a un proceso de avaliación alternativo, segundo a normativa en vigor no Conservatorio Profesional de Vigo, e que consistirá no seguinte”:

- O alumno será examinado da programación vixente para o curso, recollida en actual programación: programa, traballo teórico de final de curso, asistencia a

audicións públicas e traballos de tradución e transcripción fonética nos diferentes idiomas aplicados dos que estea matriculado.

- O alumno ten o dereito e o deber de informarse a través da lectura da programación de curso e do diálogo co profesor titor e / ou profesores das diversas materias do departamento.
- Respecto ao programa, dividirase este en tres terzos, cada un para cada trimestre do curso. No que concirne ao traballo teórico de curso, deberá acordar co profesor da materia de canto tema a elixir e método e características de elaboración, recollidas na programación de curso
- Respecto de os idiomas o alumno deberá entregar cada trimestre un número determinado de obras escritas orixinalmente en cada idioma, transcritas e traducidas, a determinar polo profesor de idiomas, a comezo de curso e / ou de cada trimestre.
- O exame será ante unha comisión, integrada por tres profesores, membros do departamento, consistirá na realización de vocalizacións técnicas, e a interpretación con pianista acompañante do repertorio correspondente ao trimestre.
- Para os números de conxunto o alumno deberá responsabilizarse dos seus partenaires e respecto ao pianista acompañante só dispoñerá do pianista do conservatorio no caso de que cumpra os requisitos mínimos establecidos polo departamento de pianista acompañante, a saber:
 - As obras a traballar en cada trimestre entregaranse nas primeiras tres semanas do trimestre (evitaranse cambios nas programacións fixadas).
 - Os ensaios co pianista concertaranse, como mínimo, cunha semana de antelación.
 - O número mínimo de ensaios será de 3 para 5º e 6º de G. M. e de 2 para o resto de cursos. No caso de ser alumnos que non acudan nunca a clase, realizaráselle tamén un cuestionario oral sobre aspectos relativos aos contidos técnico-musicais do curso.

A data de exame será como mínimo cunha semana de antelación da data de avaliación establecida no calendario escolar e deberá acordarse previamente co xefe

do departamento de canto. Os traballos de idiomas serán entregados como data límite: 10 días antes da avaliación. O traballo teórico de final de curso deberá ser entregado como data límite: 20 días antes da data da avaliación final, e deberá ser exposto oralmente nunha data a determinar co profesor (titor no caso do traballo de 6º curso de G. Medio). A análise dunha partitura vocal que deben facer os alumnos de 6º curso tamén deberá ser entregado con 20 días de antelación.

O alumno estará obrigado para aprobar o curso a participar polo menos nunha das audicións públicas que organiza o departamento. No caso de ser un alumno de 6º estará obrigado a realizar unha audición pública dun mínimo de ½ hora que organizará o departamento. En caso de non superar a proba dun primeiro e / ou segundo trimestres poderá realizala /s de novo a final de curso

9.3. Recursos didácticos

Será necesario contar na aula con un encerado ou pizarra branca así coma aparato de reprodución de vídeo e audio.

Tamén é importante contar con dicionarios dos diferentes idiomas e libros específicos como poden ser: I verbi italiani. Grammatica, esercizi e giochi Sonia Baillini Editorial Alma.

Ademais se traballarán as propias obras que o alumno estea realizando durante o curso académico na materia de Canto.

Bibliografía Recomendada:

- Vicente Álvarez, Saturnino: Fonética e fonoloxía da lingua alemá. Ed. Idiomas
- Zierer, Ernesto: Proba da percepción auditiva do idioma alemán para alumno de fala hispanoamericana.
- Zumaran, J.A.: Gramática e pronunciación alemá e española.
- Gramática esencial. Ed. Hueber
- Prácticas de gramática alemá. Ed. Hueber
- Dás Aussprachewörterbuch. Dubiden, tomo 6. Editorial Dudenverlag (palabras coas súas transcricións fonéticas)
- Dicionario da editorial Langenscheidt